

**TAARIFA YA MAKUSANYO YA KODI KWA MWAKA WA FEDHA
2022/2023 (JULAI, 2022- JUNI, 2023)**

Zanzibar, 02 Julai, 2023:

Mamlaka ya Mapato Zanzibar (ZRA), katika kipindi cha miezi kumi na mbili (12) ya Mwaka wa Fedha, 2022/2023, yaani Julai, 2022, hadi Juni, 2023, **IMEFANIKIWA** kukusanya Jumla ya **Tshs. 565.879 Billioni**, kati ya lengo la Kukusanya Tshs. **579.501 Billioni**, ambao ni **UFANISI** wa **asilimia 97.65** ya lengo la Makusanyo ya Kodi kwa mwaka 2022/2023.

Aidha, katika Mwaka wa Fedha wa **2022/2023**, Makusanyo halisi ya kodi **YAMEONGEZEKA** kwa **asilimia 51.19**, ukilinganisha na mapato halisi ya Miezi kumi na mbili (12) ya mwaka uliopita wa 2021/2022, ambayo yalikuwa ni **Tshs. 374.295 Billioni**, sawa na **ufanisi wa asilimia 71.25** (Jedwali Na. 1 linatoa ufafanuzi zaidi).

Jedwali Na. 1: Makusanyo ya Mapato katika Miezi kumi na mbili (Julai,2022- Juni, 2023) ya Mwaka 2022/2023

	2021/2022	2022/2023			
Miezi kumi na mbili (Julai 2022 - Juni, 2023)	Makusanyo Halisi (Tshs. Billioni)	Makisio (Tshs.in Billioni)	Makusanyo Halisi (Tshs. Billioni)	Ufanisi	Ukuaji
Jumla	374.295	579.501	565.879	97.65%	51.19%

Chanzo: Taarifa za ZRA

Ongezeko la Makusanyo ya Kodi kwa zaidi ya asilimia **51**, ambacho ni kiasi cha **Tshs. 191.583 Billioni**, katika mwaka wa fedha **2022/2023** umechangiwa kwa kiasi kikubwa na sababu zifuatazo:

1. Kukua kwa uchumi wa Zanzibar

Kuimarika na kukua kwa uchumi wa Zanzibar kumekuwa ni chachu ya ongezeko la shughuli za kiuchumi na kuimarika kiwango cha makusanyo ya kodi.

2. Kuimarika kwa Matumizi ya Mifumo katika ukusanyaji wa kodi

Usimamizi wa matumizi ya Mfumo wa kutolea Risiti za Kielektroniki (VFMS), Kuanza Matumizi ya MFUMO MPYA wa Usimamizi wa Ukusanyaji Mapato ya Kodi (**ZIDRAS-Zanzibar Integrated Domestic Revenue Administration System**), pamoja na uimara na Upatikanaji kwa wakati wa Mifumo ya ukusanyaji wa mapato ndani ya Mamlaka imechangia ukusanyaji mzuri wa mapato katika kipindi hiki cha Mwaka **2022/2023**.

3. Kuimarika kwa Ufanisi wa Utendaji wa Mamlaka ya Mapato Zanzibar

3.1 Kuimarika kwa Kiwango cha Huduma Bora kwa Walipakodi,

Mamlaka imeendelea kuimarisha huduma za kikodi kupitia ofisi zake za Mikoa ya Kodi ya Unguja na Pemba. Aidha, kiwango cha utolewaji wa elimu ya Kodi kupitia Semina, Mikutano na Walipa kodi, Vyombo vya Habari na Mitandao ya kijamii ikiwemo **ZRA ONLINE TV**, vimeongeza ulipaji kodi wa hiari kwa kiasi kikubwa.

3.2 Kuongezeka kwa wigi wa Walipakodi

ZRA imeendelea kusajili Walipakodi wapya, ambapo kwa mwaka 2022/2023, imefanikiwa kusajili walipakodi **5504**, kati ya walipakodi **6000**, ambacho ni kiwango cha ufanisi wa **asilimia 92** ya usajili.

3.3 Kuongezeka kwa Idadi ya Walipakodi waliofanyiwa Ukaguzi,

Katika mwaka wa fedha 2022/2023 jumla ya walipakodi 300, wamekaguliwa sawa na ongezeko la asilimia 238 ya ukaguzi ikilinganishwa na walipakodi 126 ambao walikaguliwa katika mwaka 2021/2022.

3.4 Kuongezeka kwa ukusanyaji wa madeni na usimamizi wa Ritani

Katika mwaka wa fedha 2022/2023, ukusanyaji wa madeni ya kodi uliongezeka na kufikia kiwango cha asilimia 99.07 ya lengo la mwaka. Aidha, usimamizi na uwasilishaji wa Ritani kwa wakati umeongezeka.

4. Kuongezeka kwa Uwajibikaji wa Hiari wa walipa kodi

Ulipaji kodi wa hiari kwa baadhi ya Walipa kodi, zikiwemo hoteli, mashirika ya ndege, wauzaji wa mafuta ya nishati, makampuni ya mawasiliano, na wauzaji wa bidhaa za jumla na rejareja, umechangia sana ufanisi wa kiwango kilichofikiwa.

Katika kuimarisha Ukusanyaji wa Mapato ya Kodi, kwa Mwaka wa Fedha wa **2023/2024**, ambapo ZRA imepangiwa kukusanya jumla ya **Tshs. 675 billioni**, ZRA, itaendelea kufanya yafuatayo:

1. Kusimamia utekelezaji wa Muundo mpya wa Mamlaka ya Mapato Zanzibar ili kuongeza ufanisi wa utendaji.
2. Kusimamia na Kuimarisha matumizi ya Mifumo ya Ukusanyaji wa Kodi, kwa kuhakikisha Mfumo wa kutolea Risiti za Kielektroniki (VFMS) unaendelea kutumika ipasavyo, sambamba na kuwasajili wafanyabiashara wote katika mfumo wa ZIDRAS.
3. Kutoa huduma za Kodi kwa njia ya mtandao kupitia mfumo wa ZIDRAS, ikiwemo kuunganisha mifumo mingine na mfumo wa ZIDRAS.
4. Kuongeza wigo wa walipakodi kwa kupata taarifa sahihi zinazoonesha mwenendo wa walipakodi ikiwemo kuimarisha Vitengo vya ukaguzi na Upelelezi ili kuwafikia walipakodi wengi zaidi na kwa wakati, pamoja kuanza kukusanya kodi za mtandao (Digital Service Tax).
5. Kuimarisha mashirikiano na Mamlaka na taasisi nyingine za Serikali ikiwemo Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA), ZAECA, ZAA, CAG, Kamisheni ya Utalii, na nyinginezo, sambamba na kupanga utaratibu wa kukutana na Walipakodi mara kwa mara.
6. Kuendelea kutoa Elimu na Huduma ya Kodi kupitia njia mbali mbali, pamoja na Kujenga Uweledi na Uadilifu wa Watumishi wa ZRA.

Kipekee, ZRA, inatoa pongezi za dhati kwa **Mhe. Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Dkt. Hussein Ali Mwinyi**, na viongozi wote wa Serikali, wakiwemo wa Ofisi ya Rais, Fedha na Mipango, kwa Uungwaji Mkono, Uhamasishaji na Miongozo yao inayorahisisha Ulipaji kodi wa Hiari. Sambamba na hilo, ZRA, inawapongeza Watumishi Wazuri wa ZRA, wanaotimiza wajibu wao kuhakikisha Ulipaji kodi wa HIARI Zanzibar Unaimarika.

ZRA inawashukuru kwa dhati kabisa Walipakodi wote kwa kulipa kodi kwa HIARI, na kuwataka kuendelea kushirikiana katika kuhakikisha Zanzibar inakuwa na ulipaji Kodi wa Hiari.

"Tulipe Kodi Kwa Maendeleo ya Zanzibar"

Yusuph Juma Mwenda
KAMISHNA MKUU